

BAKERMAT ANTWERPSE YACHTING

S.R.N.A. was de eerste watersportvereniging die zich in 1879 op de Linkeroever vestigde.

De "Linker Oever", toen nog een gehucht genaamd "Sint Anneke", lag geheel binnen de fortengordel van Antwerpen : "le réduit national", "het laatste bolwerk" in de strategie des tijds. Als dusdanig was het onderworpen aan een aantal militaire erfdienstbaarheden. Zo mochten er alleen houten gebouwen opgetrokken worden die, in geval van oorlog, door de eigen troepen in brand gestoken konden worden. Dit om te vermijden dat de vijand er dekking zou vinden tegen het vuur van de forten.

Waar op 3 juni 1950 de jachthaven IMALSO werd ingehuldigd, verschool zich toen het fort Isabelle, gebouwd rond 1865, achter aarden wallen en rijen bomen. Bij het baggeren in de jachthaven IMALSO stoot men heden nog op metselwerk van de vroegere kazematten.

In maart 1879 huurde men daar een stuk grond van "Dry Docking Engineering", een onderneming die twee droogdokken uitbaatte op Linkeroever. Deze behoorde toe aan J. De Decker, bestuurslid van de club. De bodem van één der droogdokken dient vandaag nog als drempel voor de sluisdeuren van de jachthaven IMALSO.

De Linker Oever vóór 1879. De driemastbark "RECORD", geassisteerd door sleepboten, vóór het Margueriedok (Loodswezen). De boegspriet is gereefd, beide stokankers vallensklaar, de kattalie hangt nog buiten boord. Achteraan een sleepboot "van de witte bol". Op de Linker Oever, van rechts : het fort Isabelle, beide dokken van de Dry Dock Cy. en, uiterst links, vermoedelijk de steamer "Economie" van deze onderneming.

EEN VLIEGENDE START

Dankzij de invloed van haar ere-voorzitter, burgemeester Leopold De Wael (A.V 6.3 1879), heette de vereniging "Koninklijk" vanaf het eerste jaar van haar bestaan. Dit is wellicht een unicum in België.

In 1879 lag de "Linker Oever" in een andere provincie, in Oost Vlaanderen. Er bestond geen vaste oeververbinding. De eerste tunnel werd pas in dienst genomen op 30 september 1933. Voor die tijd moest men dus "overzetten" met één van de stoomraderboten van het openbaar veer. Ze vertrokken van de stadswal aan de veerdam en legden volgens de stand van het getij aan op Linkeroever aan een stenen veerdam, een gekasseide helling met rijpalen.

Op 19 april 1879 werd reeds proces-verbaal opgesteld omdat de toenmalige voorzitter van de S.R.N.A en schepen van Antwerpen, de Heer Ferdinand Vandertalen, een bootshuis in hout liet optrekken van 37.85m lengte, 20m breedte en 9 m onder de nok, op 200m van de berm van fort Isabelle. Hij handelde toen in overtreding met de militaire erfdienstbaarheden. De voorzitter werd bedreigd met vervolging voor de Vrederechter. Gelukkig is het daarbij gebleven, toen was de bureaucratie nog weinig repressief.

Het bestek voor de bouw van dat bootshuis werd opgesteld door haveningenieur Gustave Royers, meer bekend als de man die zorgde voor de uitbreiding van de handelsdokken van Antwerpen. De "Royerssluis" is naar zijn naam genoemd.

Als erkenning van de aan S.R.N.A bewezen diensten, werd hij als ere-lid benoemd en dankte de club daarvoor uitbundig: "Je suis heureux et fier de l'honneur que me fait la Société" (brief van 15 maart 1879). Het benodigde geld, 25.000 goudfranken, zowat 2.500.000BEF, werd bijeengebracht door de uitgifte van obligaties met een rente van 3% per jaar, terugbetaalbaar naargelang hun uitloting.

De botenloods werd nog in het jaar 1879 feestelijk in gebruik genomen ter gelegenheid van roeiwedstrijden, die bekroond werden met een "Beker van de Dames van Antwerpen". Deze eerste botenloods, ten Noorden van de kreek of "yachthaven" is de oudste vestiging van de watersport -roeien, zeilen en zwemmen- op Linkeroever. Na de S.R.N.A kwamen de Royal Yacht Club De Belgique, Vlaamse Vereniging voor Watersport, SODIPA (sociale dienst personeel Antwerpen) en Liberty Yacht Club zich daar vestigen. Voordien huurden de clubs loodsen aan de stadskant, en het verzekeren van de overzetsdienst naar de nieuwe vestiging op de L.O. was één van de twistpunten geweest bij de fusie van 1878.

De "Chemins de Fer de Belgique", rechtstreeks eigendom van de Staat, waren toen zo winstgevend dat zij alle uitgaven voor landsverdediging volledig met hun winst dekten. Zij hadden hun eigen veerdienst: van de Herbouvilllekaai naar het station "Tête de Flandre". Op het stenen landingshoofd van deze veerdienst op Linkeroever staat nu een paviljoen van de Vlaamse Vereniging voor Watersport (VVW).

Ook de S.R.N.A had zijn eigen veerdienst: de stoomboot "Economie" van de Dry Dock Engineering en twee roeiboten met elk een roeier die, onder toezicht van een opzichter, om het kwartier de directe verbinding verzekerden tussen de stadswal en het clubhuis.

Naast het clubhuis bevond zich een kreek, die regelmatig moest gebaggerd worden.

Zij diende als meerplaats voor de platbodemjachten en de kleinere motorjachten, die bij laag water aan de grond vielen. Met een dosis verbeelding kon dit een "Yachthaven" genoemd worden.

Grotere kieljachten en stoomjachten lagen op stroom voor anker tot na 1955. Aan de eigenaars raadde de Club aan dag en nacht een schipper aan boord te houden. Niet alleen om er op te waken dat het ankerlicht niet uitwaaide, maar ook om eventuele aanvaringen te rapporteren.

Voor de internationale zeilwedstrijden, ingericht door de S.R.N.A te Antwerpen op 3 oogst 1879, stelt de plaatscommandant een militaire muziekkapel ter beschikking. Want, in tegenstelling tot nu, waren de zeilwedstrijden van toen echte volksfeesten, voor dewelke de bevolking in grote getale kwam toelopen op de Scheldekaaien.

Men telde toen 550 leden, het hoogste aantal dat ooit in Antwerpen werd bereikt

Om haar leden toe te laten de zeilwedstrijden op de Schelde te kunnen volgen voor uitstappen naar Dendermonde, Terdonk, Hansweert of Zierikzee, charterde de club drie à viermaal per jaar één van de 'Telegraaf' stoomboten van de Rederij Ruys & Co. In de winter organiseerde de Club schaatspartijen op de vijver van het Stadspark. Dit verliep in samenwerking met de gemeentelijke Politie, om te voorkomen dat er dranken op het ijs zouden verkocht worden.

Men was bij de stichting hard van stapel gelopen, en het volgende jaar (1880) toen heel België met trots en vreugde na vijftig jaar eindelijk de onafhankelijkheid vierde, werden door "De Sport" in opdracht en met een belangrijke toelage (4.000 goudfranken, vandaag 400.000BEF) van de Stad Antwerpen, grootse waterfeesten gehouden die weer een grote toeloop en volk trokken. Zo vergingen meerdere jaren in bloei en goede verstandhouding, tot er plotseling een breuk ontstond die de vereniging bijna naar haar ondergang voerde.

DE DISSIDENTIE VAN 1889

Betreurenswaardige feiten deden zich het volgende jaar voor (Red : bedoeld wordt 1889) : "nu wij aan de vooravond staan van grootse feesten ter gelegenheid van ons 25-jarig jubileum acht ik het vervelend en nutteloos woorden van gramschap te laten opwellen..." (jaarverslag van secretaris L. Lepaigne - Annuaire 1903-1904, blz 12). Zo bitter waren de gevoelens nog 14 jaar na de gebeurtenissen van 1889.

Dat jaar hadden vier, voorheen zeer actieve en verdienstelijke leden van het Bestuur, in volle bestuursvergadering uitdrukkelijk verklaard dat zij de ondergang van de vereniging zouden nastreven, tenzij men de roeiafdeling zou ontbinden. Bemiddelingspogingen van de pas verkozen voorzitter Felix Retsin, mochten niet baten en men moest tot hun uitsluiting beslissen.

Met de vier verlieten 80 van de 420 leden met ongeveer 60 van de 70 jachten van de S.R.N.A om de "Yacht Club d'Anvers" te stichten, in 1904 omgedoopt tot de "Royal Yacht Club de Belgique". De dissidenten hadden het zo ver gedreven dat het huurcontract van de S.R.N.A door de eigenaar van de grond werd opgezegd, zodat men nog moest onderhandelen over de overname van de botenloods. Het was een klap: geen terrein, geen loods, 90% van de grote jachten weg, een vierde van de leden ontslagnemend en een deficit van 20.000FRS. Zelfs de concierge Saeys was overgelopen.

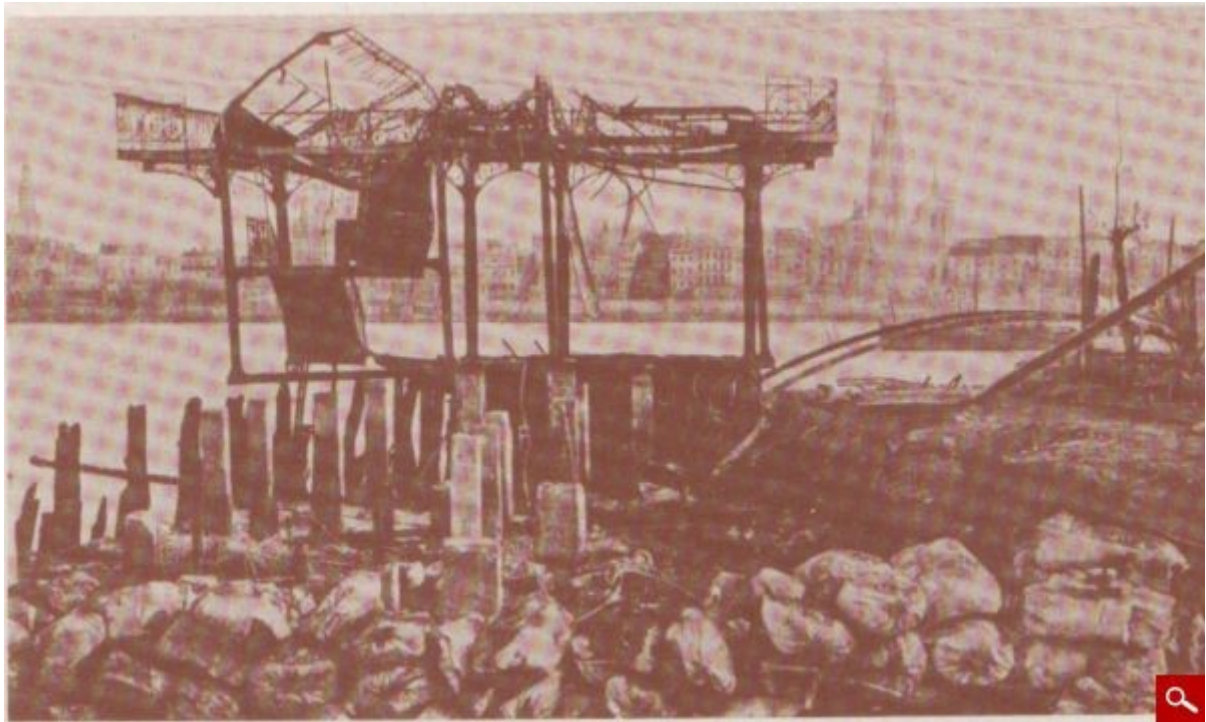
Men moest terug van voorafaan beginnen: een nieuw lokaal aan de overkant van de nu gemeenschappelijke jachthaven, waarover in de volgende jaren niet alleen scheldwoorden naar "de concurrentie" werden geroepen, maar ook wel eens projectielen werden geslingerd. De financiën werden gesaneerd, wedstrijden en uitstappen gingen door, nieuwe leden en jachten sloten aan. Tien jaar later, in 1899, telde men weer 74 yawls, cutters, hoogaarsen, boeiers, steamers en een "gaz launch" uit Luik. Bovendien had men 67 roeiboten voor wedstrijden en toeren bijeen kunnen verzamelen.

Dat tweede gebouw, dat niet alleen als botenloods maar ook als verenigingslokaal diende, werd opgericht tussen de jachthaven en een café, genaamd "Kursaal". Het had een ruim terras langs de Schelde, dat door een ijzeren boogbruggetje aan de voetgangers toegang verleende tot het clubhuis. Het gelijkvloers diende als bergplaats voor de roeigieken en op de eerste verdieping bevonden zich de kleedkamers voor de dames en de heren. In die tijd was het immers ondenkbaar zich in het nochtans zeer geklede jachting uniform te vertonen in de straten van Antwerpen.

Enkele cabines voor de zwemmers dienen vandaag nog als bergkasten in de loodsen van de Beatrijslaan. Op het ruime balkon van de "bel-étage" leverden oudere, niet meer zeilende leden uitvoerig kritiek op de aanlegmanoeuvres van de stuurman, waarvan men immers weet dat de beste aan wal staan.... of zitten.

Een mondelinge overlevering houdt staande dat Paul Kruger, president van de Transvaalse Republiek, op rondreis door Europa na de noodlottige Boerenoorlog van 1899-1902, op dat balkon werd ontvangen en gekiekt.

Het clublokaal werd tijdens het bombardement van Antwerpen door de Duitsers in oktober 1914 volledig door brand verwoest. Omdat men toen een ander terrein en gebouw moest zoeken en optrekken en omdat de oorlog een feitelijke onderbreking van meer dan zes jaar veroorzaakte, werd de goede vooruitgang van de S.R.N.A op onherstelbare wijze gebroken. Van toen af ging de leiding over in handen van "Royal Yacht Club de Belgique". Pas in 1921 beschikte men weer over de nodige installaties, gelegen stroomopwaarts van het toenmalige station van de Linkeroever en van de huidige voetgangerstunnel. Ook dat werd door brand vernietigd in 1948. De S.R.N.A kent de dag van vandaag zijn vierde lokaal in één eeuw tijd.

DE HOOGSTE BESCHERMING

Men mocht zich verder verheugen in de hoogste bescherming: in 1899 liet Koning Leopold II "een prachtig kunstvoorwerp met een waarde van 1.000 F" afgeven als prijs voor de wedstrijden van 15 oogst; in 1895 reeds had kroonprins Albert de wedstrijden met zijn aanwezigheid vereerd; in 1900 verleende hij zijn hoge bescherming en, koning geworden in 1910, schonk hij in 1911 een beker aan S.R.N.A. ter gelegenheid van de "Week van Antwerpen".

Prins Albert in 1900.

Beker aangeboden aan S.R.N.A. door Koning Albert in 1911.

Senator Arthur van den Nest, Gouverneur van de Provincie Antwerpen, Ere-Voorzitter van S.R.N.A.

"De Nimf, Eros en de Faun" van Jef Lambeaux geschonken door A. van den Nest aan S.R.N.A. in 1899 als "Prijs van België" voor de 6 Meter Klasse (Annuaire 1914).

Hoogwaardigheidsbekleders lieten zich evenmin onbetuigd: op 20.2.1891 aanvaardde senator Arthus van den Nest (van den Nestlei in Antwerpen), later gouverneur van de Provincie Antwerpen, het ere-voorzitterschap en schonk in 1907 een prachtig bronzen beeld, als enig stuk gegoten door Jef Lambeaux, en voorstellend "De Nimf, Eros en de Faun", als prijs voor de zeiljachten van de Zes Meter Klas.

Dit kunstwerk is nog steeds in het bezit van de Club. De "challenge" of wisselprijs werd achtereenvolgens gewonnen door jachten uit Amsterdam, Berlijn, Parijs, Londen, Glasgow, Liverpool, Gotheburg, Antwerpen en Oostende.

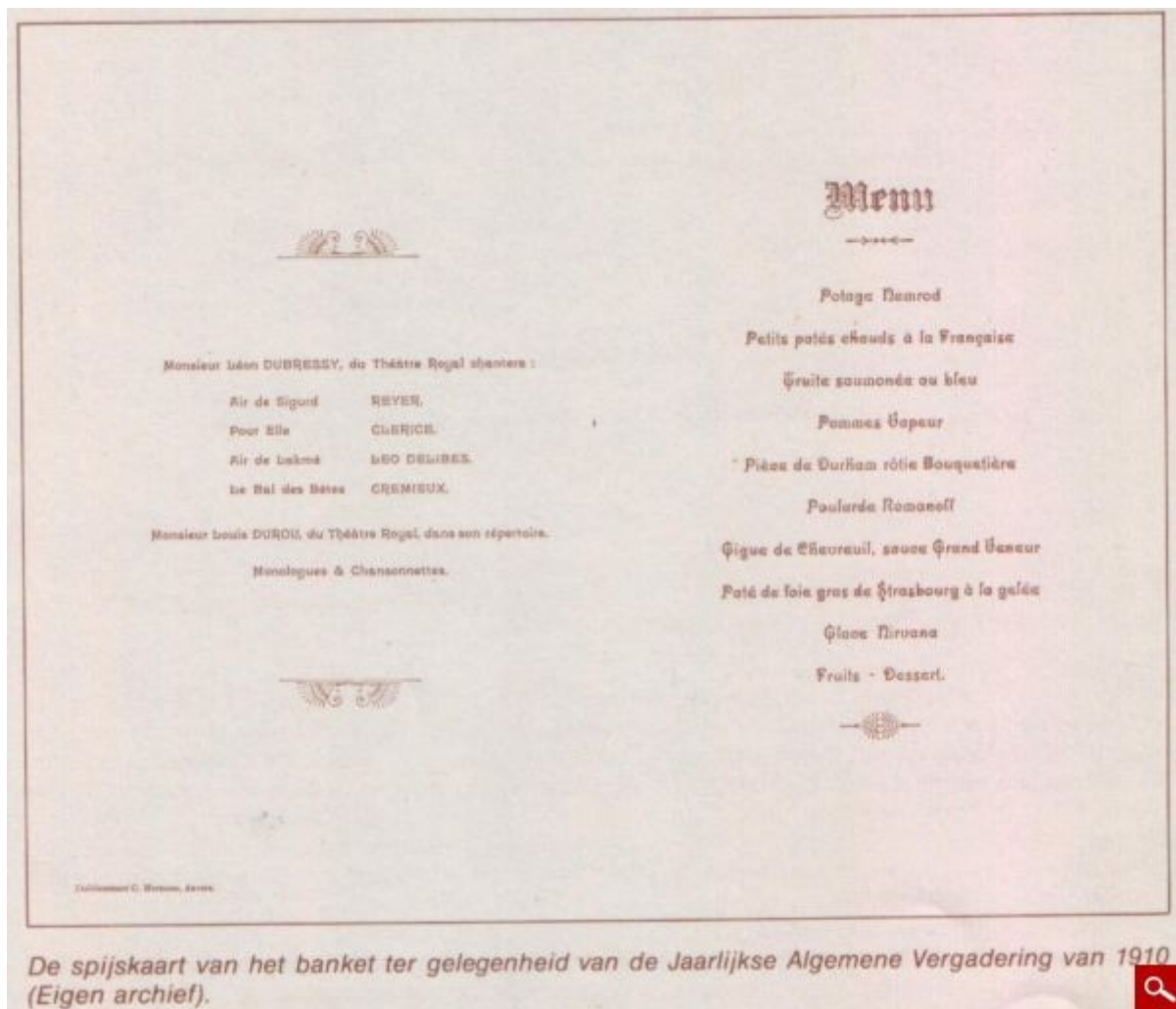
Een ander kunstwerk, genaamd "L'Epave", in de bombastisch-romaanse strijl van de tijd, werd door een andere Gouverneur, Baron Osy de Zegswaart, geschonken. Zonder veel omhaal verleende de overheid van toen een daadwerkelijke steun aan de watersport.

JACHTLIEDEN WAREN OOK PRETMAKERS

Vóór 1914 werden vergaderingen, banketten, conferenties, niet gehouden in wat men nog altijd aanzag als de "garage", maar in diverse lokaliteiten van de stad: Hotel Métropole, Café de la Cité en het Koninklijk Kunstverbond. In 1902 beschikte men over een eigen zaal met bibliotheek in de Taverne Royale, waar de "Winterclub" iedere maandag vergaderde voor conferenties, concerten, enz. Het gebruik om de Jaarlijkse Algemene Vergadering te besluiten met een banket werd ingevoerd in 1896 en tot heden volgehouden.

Onze zeilende grootvaders waren ook grote pretmakers en fijnbekken : de spijskaart van het banket gegeven op 17 december 1910, vermeldt -de nagerechten niet meegerekend- niet minder dan zeven gangen, ieder op zich bijzonder aantrekkelijk, maar in hun geheel, naar onze maatstaven bepaald overdadig.

Het festijn werd opgeluisterd door twee zangers van de Koninklijke Schouwburg (Théâtre Royal). Maar hebben de disgenoten na zoveel tafelgenoegens wel de artistieke prestaties van beide operazangers weten te appreciëren? De deelnemingsprijs bedroeg 21 F (=2100BEF). Onder de aanwezigen waren er toen weinig die konden vermoeden dat de wreedheden van de nazomer van datzelfde jaar 1914, onuitwisbare wonden zouden slagen die slechts langzaam zouden helen.

DE UNIFORMEN

De negentiende eeuw was verzot op uniformen. Sedert Napoleon liepen de Franse 'Académiciens' in gala-uniform met een degen. Ook in ons land vond men het noodzakelijk om burgemeesters, provinciegouverneurs, politie commissarissen en zelfs vreedzame stationchefs bij plechtige gelegenheden uit te dossen in paramilitaire luxepakken, compleet met pluimhoet en steekdegen.

Het dagelijkse uniform van de jachtman was veel eenvoudiger, maar zijn beschrijving besloeg toch een hele bladzijde in het jaarboek van de vereniging:

"De pet is van marine-blauw laken naar Engels model, omsloten door een zwart geborduurd lint, klep en kinband uit gevernist leder, twee kleine zwarte knoopjes en kokarde met het wapen van de vereniging. Het daguniform bestaat uit een gekruiste jas in marine-blauw met twee rijen zwarte knopen (koperen knopen passen bij het uniform van het varend personeel...); vest met één rij knopen; bijpassende broek."

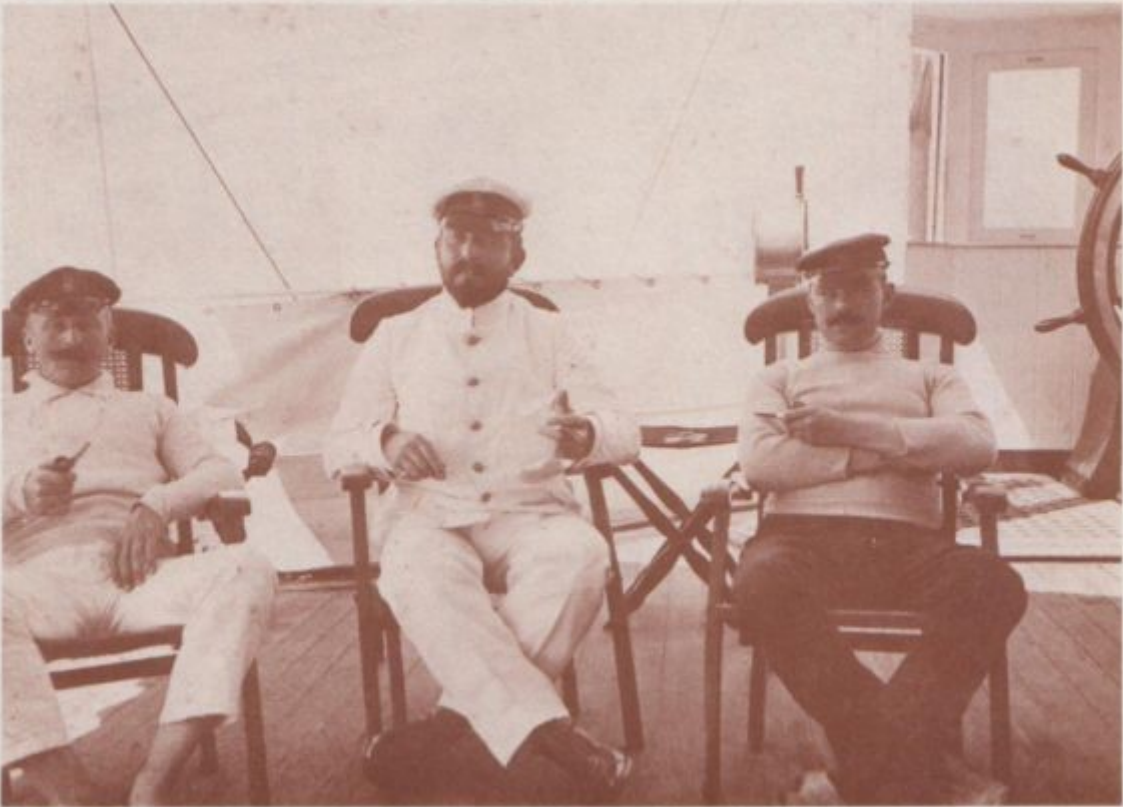
(Vergeet niet dat men daarbij een hoog stijf boord droeg).

Daarbij behoorden zilveren manchetknopen met het wapen van de Club en, voor de roeiers, twee gekruiste roeiriemen.

Het galauniform bestond uit een smoking in donker blauw wollen satijn met omslagen in ruw geweven zijde. Rond de mouwen een zijden lint in lus gelegd op het midden en op iedere mouw drie vergulde knoopjes. Wederzijds vijf gouden knopen, met tussenruimten van 4 à 5 centimeter, de onderste knopen op gelijke hoogte met die van de vest.

Een witte vest met één rij gouden knopen, bijpassende broek met zwart-zijden lint geborduurd met het kenteken van de vereniging en een zwarte das.

Het dragen van het uniform was verplicht op alle officiële feesten van de S.R.N.A. Op hun burgerkleding droegen de trotse leden een zilveren clubteken.

Leon Huybrechts, Albert Grisar en Weewauters in luchtige zomerkledij, waren vóór 1914, leden van S.R.N.A.

Carlo van der Taelen, F. de Surgeloose, afwisselend Voorzitters, en Bobler, uitgedost tegen zwaar weder.

JUBILEUM 1878-1903

Herinneringen en feiten uit het 25ste levensjaar van de vereniging wijzen op een sterk verenigingsleven, op een succesvolle beoefening van alle watersporten en een grote gedegenheid.

Twee succesvolle zeiljachten werden dat jaar 1903 te water gelaten: De "Visurgis" een bulb-kiel van 2,5 ton voor de heer J. Stöcker (die een eerste prijs behaalde in Oostende en twee tweede prijzen in andere wedstrijden) en de "Angèle" een kotter van 53 ton voor de Heren P. Roeis en Zonen (die de eerste plaats behaalden in Dover-Oostende tegen Engelse jachten).

De schatbewaarder F. Gerling nam met zijn jacht "Milenka" een yawl van 24,5 ton, deel aan de zeilwedstrijden van Cowes. De voorzitter Matthias von Bernuth werd in datzelfde jaar, tijdens de wedstrijden van Kiel, door koning Leopold van België in Oostende en de keizer van Duitsland privé ontvangen. Hij nam toen deel met zijn platbodem "Nautilus", een zeiljacht van 50 ton.

Het jubileum werd met bijzondere luister gevierd: er werd een bronzen gedenkpenning gegoten, ontworpen door beeldhouwer C. Nijs, en niet minder dan 7 bekers in bewerkt zilver werden voor deze gelegenheid geschonken door :

- De scheepvaartvereniging van Antwerpen, voor grotere zeiljachten;
- De kamer van koophandel van Antwerpen, voor een roeiwedstrijd op de Schelde;

- Lt. Kolonel Lenglez, voor de zwemwedstrijd Burcht - Antwerpen;
- De gewezen voorzitter Meer, voor sculls (één roeier);
- De heer Booth, voor vier roeiers;
- De heer Nijs, voor zeilgieken;
- De heer Vadder, voor zeilgieken.

Een wisselbeker ter waarde van 500 goudfranken, ingesteld door de "Ligue Maritime Belge" in 1901, werd in 1903 zeer passend gewonnen door het clubjacht "JUBILE" van de S.R.N.A, een bulbkiel van 2,5 ton.

Het hele feestprogramma van dat jaar besloeg twee bladzijden van het clubjaarboek :

- vanaf 11, 12 en 13 april (Pasen) met zeiltochten naar Hansweert en Vlissingen;
- naar Hansweert, de Zandkreek en Vlissingen (Sinksen);
- per stoomboot naar Vlissingen;
- wekelijkse tochten voor roeigieken naar Lillo, Temse, Saeftingen (met pick-nick op de zandplaat) Hamme, Boom en zelfs Mechelen, Bornem, Puurs.

De eigenlijke jubileumfeesten duurden van 9 tot 23 oogst 1903, met een nachtfeest op de Schelde op 15 oogst en een groot banket op 23 oogst 1903. Het gebouw aan de Schelde werd beschouwd als een loods, "le garage". Als verenigingslokaal diende een zaal in de "Taverne Royale" op de Groenplaats. Deze was ingericht met een rijke bibliotheek van maritieme werken, waar de leden op maandag hun wekelijkse "avond" hielden (Club d' Hiver).

BELGIE 75 JAAR ONAFHANKELIJK

Dit werd op 24, 25 en 26 juli 1905 gevierd met zeilwedstrijden, onder begeleiding van een stoomboot voor de gasten en een raderstoomboot als comitéeboot. Op deze en andere wedstrijden behaalden zeiljachten van S.R.N.A. niet minder dan 17 eerste prijzen, 13 tweede prijzen en twee wisselbekers. "Angèle" behaalde 3 eerste prijzen, "Scaldis" was eerste in Oostende-Vlissingen, "Jubilé" won 3 eerste prijzen. Voorzitter M. von Bernuth vertegenwoordigde alle Belgische jachtclubs in Londen op een internationale conferentie voor de eenmaking van het wedstrijdreglement.

SOCIÉTÉ ROYALE NAUTIQUE ANVERSOISE

Sous le haut protectorat de S. A. R. Monseigneur le PRINCK ALBERT de BELGIQUE

sous la Présidence d'Honneur

de M^r le Sénateur ARTHUR VAN DEN NEST et de la Vice-Présidence d'Honneur de M^r le Colonel H. LENGLEZ.

Programme des Régates Internationales à la Voile

du DIMANCHE 20 AOÛT 1905

Organisées sous les Auspices de l'Administration Communale de la Ville d'Anvers.

*** Prix du Roi ***

PRIX GÉNÉRAL pour Yachts à quille fixe ou dérive centrale, de tous tonnages et dimensions (à l'exception du type dit : Bulb Keel) sans allégeance.

Prix unique : Œuvre d'Art offerte par S. M. le Roi des Belges.

PRIX SPÉCIAUX offerts par 6 membres de la S. R. N. A.

1er PRIX SPÉCIAL pour Yachts à quille fixe ou dérive centrale, de plus de 30 unités de course (avec allégeance).

Prix unique : Œuvre d'Art d'une valeur de francs 750.

2° PRIX SPÉCIAL pour Yachts à quille fixe ou dérive centrale, de 20 unités de course et en dessous (avec allégeance).

Prix unique : Œuvre d'Art d'une valeur de francs 500.

3° PRIX SPÉCIAL pour Yachts à fond plat, tels Boelers, Botters, Hoogaartsen, etc. à cabine fixe de tous tonnages (avec allégeance).

Prix unique : Œuvre d'Art d'une valeur de francs 200.

COUPE DU JUBILÉ.

Challenge consistant en une coupe en argent ciselé, offerte par M.M. les Membres de la Fédération Maritime d'Anvers, réservé aux Yachts à quille fixe de 20 unités de course (W.E.) et au delà.

Prix unique (voir conditions sp. les annexes).

Entrée francs 40.-

COUPE SCALDIS.

Challenge réservé aux Yachts à fond plat de 7,5 unités de course (W.M.) et au delà.

Prix unique : Une œuvre d'art en argent (voir conditions spéciales annexes).

Entrée francs 20.-

Catégories Yachts de tout gréement à quille ou dérive centrale.

COURSE N° 1. Pour Yachts ayant plus de 40 unités de course (W.E.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 30.-

COURSE N° 2. Pour Yachts ayant plus de 30 jusqu'à et y compris 40 unités de course (W.E.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 25.-

COURSE N° 3. Pour Yachts ayant plus de 20 jusqu'à et y compris 30 unités de course (W.E.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 20.-

COURSE N° 4. Pour Yachts ayant plus de 10 jusqu'à et y compris 20 unités de course (W.E.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 20.-

COURSE N° 5. Pour Yachts ayant plus de 5 jusqu'à et y compris 10 unités de course (W.E.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 15.-

COURSE N° 6. Pour Yachts ayant plus de 2 jusqu'à et y compris 5 unités de course (W.E.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 12-50

COURSE N° 7. Pour Yachts ayant 1 unité de course (W.E.) et en dessous.

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 5.-

Catégories pour Yachts à fond plat, tels que Boelers, Botters, Hoogaartsen, etc. à cabine fixe.

COURSE N° 8. Pour Yachts ayant plus de 9,5 unités de course (W.M.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 20.-

COURSE N° 9. Pour Yachts ayant plus de 7,5 jusqu'à et y compris 9,5 unités de course (W.M.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 15.-

COURSE N° 10. Pour Yachts ayant 7,5 unités de course et en dessous (W.M.)

1er Prix : Œuvre d'Art

2° Prix : Œuvre d'Art

Entrée francs 12-50

Le parcours Anvers-Bath et retour est d'environ 32 Milles Marins.

- I - Le start se fera au chronométré. - Le départ d'Anvers sera lieu à 8 heures du matin.
- II - Il sera les applications de règlement des courses à la voile de la Fédération Hollando-Belge. Le règlement est adressé au garage de la S.R.N.A.
- III - L'art. 12 de règlement ne sera pas appliqué.
- IV - L'allégeance sera réduite aux 2/3 pour tout exemple de la distance dérivée.
- V - Les inscriptions seront reçues par le Secrétaire de la Section de la Voile de la S.R.N.A. Monsieur C. VAN DER TAELEN, 18e Rue de Chêne, Anvers, jusqu'à 15 Août à 18 heures.
- VI - L'inscripteur devra rembourser le juge officiel de course, avec date de devoir rembourser, sans peine de nullité du bulletin. - Les propriétaires de Yachts non officiellement nommés ont prévu d'un subvenir la Section de la Voile de la S.R.N.A. avant l'expiration du délai d'inscription. Ceux-ci leur enseigneront, l'indiquer, le jour et l'heure auxquels il pourra être procédé au mouillage ou au remorquage.
- VII - La direction de la S. R. N. A. se réserve d'approuver ou de refuser, par conséquent toutes modifications qu'elle jugerait utiles. Elle se réserve également le droit de réduire le parcours ou de remettre la course au cas où les circonstances devraient l'y amener.
- VIII - Les réclamations devant être nommées par écrit au jour après les régates; elles ne seront valables que pour autant qu'elles soient remises au plus tard une heure après l'arrivée du Yacht réclamant. Toute réclamation doit être accompagnée d'une somme de 12 francs P.B. ou de l'équivalent.
- IX - Les numéros et les dernières instructions seront remis aux participants à partir de 15 Août jusqu'à 18 heures au garage de la S. R. N. A.
- X - Le jury se réunira immédiatement après les régates au garage de la S. R. N. A.
- XI - Les décisions du jury sont sans appel.
- XII - La distribution des prix se fera au total de la S.R.N.A., Escadre Royale, Place Verte, le 20 Août à 18 heures.

POUR LE CONSEIL D'ADMINISTRATION DE LA S. R. N. A. :

LE SECRÉTAIRE,
FRITZ REYSIN.

LE PRÉSIDENT,
G. ALBRECHT.

POUR LA SECTION DE LA VOILE :

LE SECRÉTAIRE,
C. VAN DER TAELEN,
18e, Rue de Chêne.

LE PRÉSIDENT,
FERD. DE SURGELOOSE.

Programma van de zeilwedstrijden ter gelegenheid van de "Antwerpse Kermis" van 20 oogst 1905.
Let op de waarde van de prijzen en het bedrag van het inschrijvingsgeld - in goudfrank

OPKOMST VAN DE STOOM- EN MOTORJACHTEN

In 1903 vonden wij in het jaarboek van de vereniging niet minder dan 32 zeiljachten van meer dan 5 ton, 15 kleinere zeiljachten, slechts 3 motorjachten en maar 11 stoomjachten, waaronder enkele opvielen wegens hun grootte :

- De steamer "NEMO" - 60 ton van de Luikse bankiers Nagelmackers
- De steamer "PRIMAVERA II" - 270 ton van François Empain
- De steamer "STELLA" - 67 ton van Georges Carels uit Gent
- De steamer "SUZON" - 35 ton van H. van Heurck uit Antwerpen, en het vlaggeschip
- De steamer "VEGLIA" - 1000 ton van Baron Nathan de Rothschild, thuishaven te Trieste.

Er bestond een nauwe samenwerking tussen motorvaart en zeilvaart. In 1904 werd het club-zeiljacht "President Lenglez" aan boord geladen van het stoomjacht "METEOR" (235 ton) en naar Kiel gevoerd om er deel te nemen aan de Kieler woche. Het stoomjacht behoorde toen toe aan J.B. Letzer. Ook de bemanning, bestaande uit Edm. De Laet, Ed. Binders en Eug. Bloem maakten de reis mee aan boord, alsmede een delegatie van 5 bestuursleden van de S.R.N.A.

Eén van de weinig vreedzame ambities van Keizer Wilhelm II van Duitsland beoogde destijds de Kieler Woche te verheffen tot de gelijke van de Cowes Week. Door persoonlijk aan de zeilwedstrijden deel te nemen met zijn jacht -een schoener van meer dan 40 meter- zocht hij de loef af te steken van zijn ook politieke concurrent, de kroonprins Albert van Wales.

De S.R.N.A werd in 1904 nog door drie andere zeiljachten te Kiel vertegenwoordigd: de Nautilus, een boeier van 50 ton van Pres. von Bernuth, de Milenka, een yawl van 24.5 ton van F. Letzer, secretaris van S.R.N.A en de Mona

(13 ton) van Alf. Pauli.

In 1910 hield men snelheidswedstrijden Antwerpen - Rupelmonde- Antwerpen, waaraan 24 motorjachten deelnamen volgens een handicap-formule.

Deze dappere motoristen waagden zich zelfs, met hun min of meer experimentele motoren en zonder boordradio, aan een kruistocht van Dover naar Brussel.

Maar in 1914 waren er nog slechts 5 stoomjachten: "NOMAD" (74 ton) Graaf L. Lagarde (Antwerpen), "IDEAL" (42 ton) F. De Ceuster (Boom), "SARCELLE" (30 ton) H. Wartel (Antwerpen), "EXPRESS" (27 ton) Henri Cogels (Antwerpen), "SUZON" (9.75 ton) H. Claessens (Antwerpen).

In 11 jaar tijd waren de motorjachten zeer sterk opgeklimmen met 44 eenheden. Onder de eigenaars vinden we Jan Olieslagers, de Antwerpse vlieger-pionier, wiens jacht natuurlijk "AERO" heette (16pk).

De sterkste motor ontwikkelde 40 pk in "LA BOHEMIENNE" van Fritz Bracht. Ene Mr. J. Delsaux uit Boom had, met 24 pk reeds een glijboot ontwikkeld (hydroplane).

DE ROEIERS

Van bij de stichting van S.R.N.A. in 1878 was de roei-afdeling de talrijkste. Zij organiseerde jaarlijks talrijke wedstrijden. Dit gebeurde aanvankelijk op de Schelde, maar toen later duidelijk bleek dat bij harde wind de wateren van de Schelde veel te ruw waren voor de vederlichte skiffs, de giggen en de dubbele sculls, werden de vestigingsgrachten voor de "Poort Van Ekeren" de nieuwe locatie.

De vaak onstuimige Schelde was ook oorzaak van onregelmatige training en teleurstellende resultaten.

Doch tijdens het eerste jaar 1879 bracht men toch 5 eerste en 7 tweede prijzen mee van roeiwedstrijden op de Maas te Hoei en te Luik en op het in 1878 opengestelde kanaal Gent-Terneuzen te Terdonk tegen de geduchte Gentenaars, te Doornik, te Brussel en te Oostende.

Het roeiseizoen begon reeds op 15 maart en duurde tot 30 september. De leden konden over de gieken beschikken van 6 uur 's morgens tot 11 uur 's avonds of eventueel op een later tijdstip in samenspraak met de bewaker. Wat voor oefeningen hield men dan op dit late uur?

S.R.N.A. organiseerde jaarlijks een internationale roeiwedstrijd te Antwerpen tijdens de Antwerpse kermis.

In 1903 telde men 55 ingeschreven roeiboten, waaronder 1 vier in punt en 1 zes in punt, beide behorende aan Ing. G. Royers, 9 skiffs, dus 11 wedstrijdboten en verder 44 toerboten.

Sommige leden bezaten tegelijkertijd een wedstrijdboot en een toerboot, zoals M. Hunter, die zelfs twee skiffs en twee toerboten op zijn naam voerde. Diezelfde Hunter bezat ook nog een middenzwaard zeiljacht van 6 ton. Hij moet het erg druk gehad hebben. Vanaf 1903, het jubileumjaar van S.R.N.A, werden jaarlijks vier wisselbekers betwist onder de roeiers:

- De jubileum beker, aangeboden door het bestuur van de kamer van koophandel van Antwerpen voor vier in punt op de Schelde over 2.700 meter die meestal door de Gentenaars gewonnen werd;

- Een beker aangeboden door de Heer Meer, ondervoorzitter van de S.R.N.A, in dezelfde voorwaarden voor twee roeiers in koppel met stuurman. Onder de winnaars vinden wij de namen van Leon van Parijs en Leopold van Groeningen, die in hun latere jaren de bezieleren zouden worden van de roeiafdeling S.R.N.A.

- De beker Nijs, die tot 1970 betwist werd.

Voor de toerboten werden er in 1903 bijna wekelijkse tochten georganiseerd naar Hemiksem, Burcht, Lillo, Temse, Puurs, Bornem, Baasrode, Hamme, Boom, Mechelen, de Beneden-Schelde en pick-nicks op de zandplaten van Saaftingen.

Iedere zondag was er dus wat op gang en de pret zal er niet minder op geweest zijn dan bij het jaarlijks banket van de Algemene Vergadering. Leon van Parijs zou na de tweede wereldoorlog de grote bezieler worden van de roei-afdeling S.R.N.A. Leopold van Groeningen werd in 1910 medestichter van de Antwerpse Rowing Club.

Na de vernieling van het botenhuis op de Schelde in oktober 1914, verhuisde de roeiafdeling naar Merksem en bouwde er een nieuw botenhuis. Ook dit werd door oorlogshandelingen verwoest in september 1944.

DE ZWEMMERS

Over de activiteit van de zwemmers is veel minder geweten. In 1900 hield men drie wedstrijden: snelheid - afstand - duiken.

Ter gelegenheid van het 25-jarig Jubileum van de S.R.N.A in 1903 werd een beker geschonken door kolonel Lenglez. Hij werd jaarlijks betwist tijdens een zwemwedstrijd van Burcht naar Antwerpen.

E. Wirtz won hem driemaal achtereenvolgens met de beste tijd van 34 minuten. Daarna schonk Lenglez een tweede beker, die betwist werd tot na de eerste wereldoorlog.

Op het einde der twintiger jaren stierf deze zwem-activiteit uit als gevolg van de voortschrijdende vervuiling van het Scheldewater, van de drukke scheepvaart en van de bouw van betere zwemgelegenheden aan land (men denke o.a. aan de zwemkom van het St. Anna-strand en van het Noordkasteel).

Vóór de start van de zwemwedstrijd Burcht-Antwerpen (8 september 1923). Vice-voorzitter en beschermer van de zwemmers, Kolonel Lengiez, omringd door W. van Cauwenbergh en A. Andersen (achter) en G. Roosens, E. van Parijs, Foucart, J. Andersen en van Groeninghen (van links naar rechts). (Archiefoto).

